

Prinsjesdag 2019: Internationale ontwikkelingen vragen om stevig buitenlandbeleid

Nieuwsbericht | 17-09-2019 | 15:21

Geopolitieke en economische machtsverschuivingen vergroten de onzekerheid en onvoorspelbaarheid om ons heen. Zo is er nog steeds geen duidelijkheid over de Brexit en is het zelfvertrouwen van China op het wereldtoneel aanzienlijk toegenomen. Landen als Iran en Rusland nemen een steeds assertievere houding aan. Nederland voert daarom ook het komende begrotingsjaar een stevig buitenlandbeleid dat onze Nederlandse belangen blijft borgen, overal ter wereld, aldus de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor 2020.

Internationaal creëren we kansen voor ons bedrijfsleven en staan we klaar voor Nederlandse reizigers. We beperken risico's die ontstaan door internationale conflicten en ontwikkelingen. Met de VN en de NAVO werken we aan meer vrede, veiligheid en stabiliteit in de wereld. Daarnaast streeft Nederland naar een moderne, slagvaardige en duurzame Europese Unie, die de democratische rechtsstaat respecteert en concrete resultaten haalt.

Nederland in Europa

De veiligheid en welvaart van ons land zijn nauw verbonden met stabiliteit en welvaart in Europa. We zijn een innovatieve en open economie, en een groot deel van de banen in Nederland is gerelateerd aan de handel in Europa. En vanuit Europa met de wereld. Nederland wil daarom dat in het werk van de Europese Unie de komende jaren vijf thema's centraal staan: migratie, veiligheid, een sterke en duurzame economie die bescherming biedt, klimaat, en het behartigen van waarden en belangen in het buitenland.

Om dit te bekostigen, zijn de onderhandelingen over de nieuwe gezamenlijke EU-meerjarenbegroting (MFK 2021-2027) begonnen. Nederland zet in op een moderne begroting waarin de lasten eerlijk worden verdeeld tussen de lidstaten en waarbij de focus op meer ambitie en minder traditie leidend is. We streven naar voltooiing van de bankenunie, waarbij de risico's voor de belastingbetaler zo beperkt mogelijk zijn. Tegelijk laat de naderende Brexit zien dat de EU geen vanzelfsprekendheid is. Om de schadelijke gevolgen te minimaliseren, zet Nederland zich in voor een succesvolle afronding van de Brexitonderhandelingen en een ordelijk vertrek van het VK met een terugtrekkingsakkoord. Minister Blok: 'De Europese Unie is geen gegeven, dat is gebleken. Het is een project, dat onderhoud en betrokkenheid van sterke lidstaten vergt.'

Wereldwijd

Voor minister Blok staan de landen en regio's die het meest relevant zijn voor de veiligheid van ons land centraal, ook vanuit het oogpunt van migratie. We blijven inzetten op goede betrekkingen met de landen rondom de EU en in het oosten van Europa. Speerpunten zijn versterking van de rechtsstaat, bestrijden van corruptie en bevorderen van economische groei.

'Mondiale machtsverhoudingen nopen ons meer te investeren in de eigen en bondgenootschappelijke veiligheid', aldus minister Blok. Zo neemt Nederland momenteel deel aan

de Resolute Support-missie in Afghanistan (t/m 2021), de NAVO-aanwezigheid in Litouwen (t/m 2020), de NAVO-capaciteitsopbouwmissie Irak en de Anti-Isis-coalitie.

Mensenrechten vormen het fundament van menselijke waardigheid en vrijheid, en staan aan de basis van open en vrije samenlevingen overal ter wereld. Het bevorderen van mensenrechten is ook in ons eigen belang, omdat een democratische rechtsstaat de beste voedingsbodem is voor welvaart, stabiliteit, groei en ontwikkeling. Het budget voor het Mensenrechtenfonds wordt structureel met € 9,6 miljoen verhoogd. Voor versterking van de rechtstaat en vredesprocessen (Stabiliteitsfonds) is € 10 miljoen extra per jaar beschikbaar.

Uitdagingen ontwikkelingssamenwerking

Voor minister Kaag voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking vormt de begroting van volgend jaar een volgende stap in de uitvoering van haar nota Investeren in Perspectief. Haar beleid is erop gericht om instabiliteit, armoede en ongelijkheid in ontwikkelingslanden te verminderen, duurzame economische groei en effectieve klimaatactie wereldwijd te bevorderen en het internationaal verdienvermogen van Nederland te versterken.

De internationale uitdagingen zijn fors en talrijk. In veel ontwikkelingslanden is een nijpend gebrek aan werk en zinvol onderwijs voor de groeiende groep jeugdigen. Daarom gaat er net als vorig jaar 60 miljoen euro extra per jaar naar onderwijs. De positie van vrouwen verbetert niet of nauwelijks, terwijl de ruimte voor maatschappelijke organisaties in veel landen krimpt. Meer mensen zijn op de vlucht of ontheemd door oorlog en geweld. Daarnaast worden effecten van klimaatverandering steeds zichtbaarder, vooral in kwetsbare ontwikkelingslanden. Volgend jaar komt er 10 miljoen euro bij voor een klimaatfonds.

Internationale handel onder druk

Wereldwijd is sprake van opkomend protectionisme. Het multilaterale handelssysteem staat onder grote druk, vooral door de handelsspanningen tussen China en de Verenigde Staten. Ook de toekomstige relatie tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk brengt veel onzekerheden met zich mee, evenals opkomende economieën die zich ontwikkelen tot geduchte concurrenten en belangrijke technologische spelers. Kaag: 'Nederland blijft werken aan eerlijke handelsregels, een sterk multilateraal systeem en open markten.'

Tegelijkertijd wordt gekeken naar nieuwe kansen. Zo is er komend jaar in Dubai de wereldtentoonstelling EXPO 2020. Daar laat Nederland een half jaar zien wat het te bieden heeft aan slimme en innovatieve oplossingen op het gebied van water, voedsel en energie. Het zorgt ook voor een nog beter netwerk met overheden, bedrijven en wetenschappers in de Golfregio. Daarnaast zorgt het voor meer kansen voor Nederlandse bedrijven en versterking van samenwerking op de ontwikkelingsdoelen en klimaatverandering.

Consulair

Om het Nederlanders in het buitenland makkelijker te maken, worden in 2020 zoveel mogelijk digitale overheidsdiensten in één loket (het Loket Buitenland) gebundeld. Ook wijzen we Nederlandse reizigers, samen met Belastingdienst en de Douane, in een campagne op het belang van een goede voorbereiding van hun reis. Het aanvragen van een visum wordt makkelijker; het aanvraagproces wordt in 2020 – voor zover het wettelijk kader dat toelaat – volledig gedigitaliseerd.

Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/regering/bewindspersonen/sigrid-kaag/nieuws/2019/09/17/prinsjesdag-2019-internationale-ontwikkelingen-vragen-om-stevig-buitenlandbeleid>